

Pan Tadeusz

PAN TADEUSZ

Epopea filmowa nieśmiertelnego dzieła ADAMA MICKIEWICZA
Wytwórni „STARFILM”

Realizator:

Ryszard Ordyński

Opracowanie scenariusza:

Ferdynand Goetel

i
Andrzej Strug

*

II-gi operator:

Janusz WASUNG

Kierownik zdjęć:

Mieczysław KRAWICZ

Asystent reżysera:

Stanisław SZEBEKO

Kierownik produkcji:

Alfred Niemirski

Zdjęcia

i opracowanie techniczne:

Antoni Wawrzyniak

INSTYTUT

ADAM MICKIEWICZA
BIBLIOTEKA

330 Warszawa, ul. Nowy Świat 7

Tel. 26-68-63

Pomoc reżyserska:

Lucjan KRASZEWSKI

Stanisław PURZYCKI

Budowa dekoracji:

Józef GALEWSKI

Doradca artystyczny: konserwator Muzeum Wojsk. JÓZEF GREEN — Charakteryzator: KONRAD NARKIEWICZ — Plakat pędzla Mistrza WOJCIECHA KOSSAKA, wykonany w Drukarni Narodowej w Krakowie — Odznaki wojskowe dostarczyli: F-my WABIA-WABINSKI i WIKTOR GONTARCZYK — Fotografja: „FOTOS” — Prace laboratoryjne „FALANGA” — Lustra do „Sali lustrzanej” JAN SZULC — Przybory myśliwskie: F-ma R. TORCHALSKI — Sceny batalistyczne wykonano przy łask. współudziale I. p. Szwoleżerów im. Marszałka J. Piłsudskiego i IV. Zaniemeńskiego pułku Ułanów — Zdjęcia natury wykonano w województwie Nowogródzkim w majątku Czombrów i nad Świtezią.

W rolach głównych

Prolog:

Adam Mickiewicz — Wojciech Brydziński

Osoby akcji:

Sędzia . . .	Stan. Knake-Zawadzki	Rejtan	Juljan Krzewiński
Robak . . .	Jan Szymański	Asesor	Teodor Roland
Hrabia . . .	Marjusz Maszyński	Jankiel	A. Samberg
Tadeusz . . .	Leon Łuszczewski	Protazy	Ludwik Fritsche
Telimena . . .	Helena Sulima	Wojszczanka . . .	Janina Klimkiewiczowa
Zosia	Zofja Zajączkowska	Generał Dąbrowski	Marjan Palewicz
Podkomorzy	Paweł Owerłło	Generał Kniaziewicz	Józef Trembicki
Podkomorzyna	Helena Górską-Brylińska	Major Płut . . .	Bolesław Horski
Podkomorzanka	Rena Hryniewiczówna	Kapitan Rykow . .	Józef Maliszewski
	Mura Starkówna	Sierżant Gont . .	Henryk Rzętkowski
Wojski . . .	Wiesław Gawlikowski	Dziad-legjonista .	Józef Kotarbiński
Gerwazy . . .	Marjan Jednowski		

Szlachta Dobrzyńska:

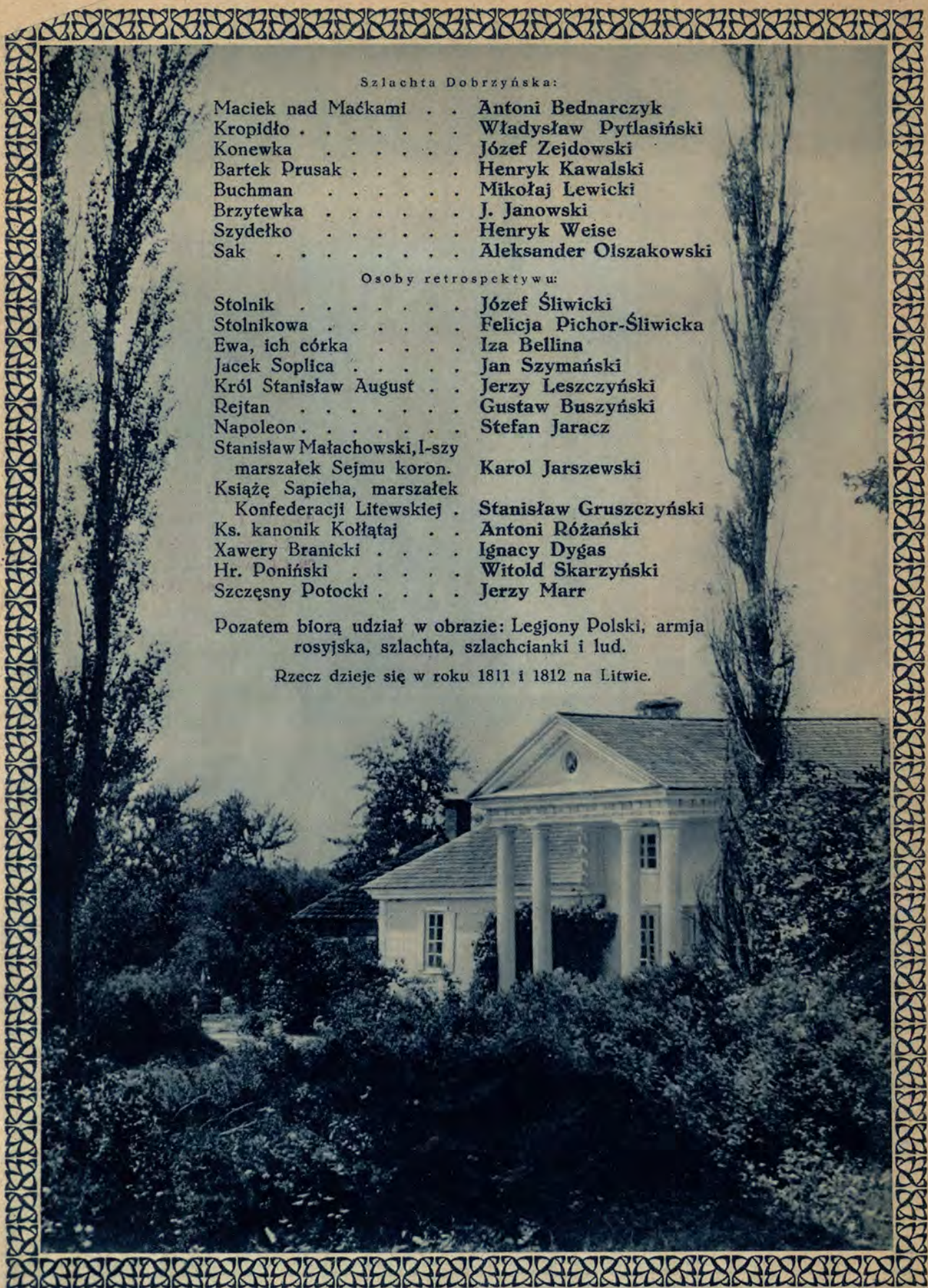
Maciek nad Maćkami . . .	Antoni Bednarczyk
Kropidło	Władysław Pytłasiński
Konewka	Józef Zejdowski
Bartek Prusak	Henryk Kawalski
Buchman	Mikołaj Lewicki
Brzytewka	J. Janowski
Szydelko	Henryk Weise
Sak	Aleksander Olszakowski

Osoby retrospektywu:

Stolnik	Józef Śliwicki
Stolnikowa	Felicja Pichor-Śliwicka
Ewa, ich córka	Iza Bellina
Jacek Soplica	Jan Szymański
Król Stanisław August . . .	Jerzy Leszczyński
Rejtan	Gustaw Buszyński
Napoleon	Stefan Jaracz
Stanisław Małachowski, I-szy marszałek Sejmu koron.	Karol Jarszewski
Książę Sapieha, marszałek Konfederacji Litewskiej .	Stanisław Gruszczyński
Ks. kanonik Kollątaj . . .	Antoni Różański
Xawery Branicki	Ignacy Dygas
Hr. Poniński	Witold Skarzyński
Szczęśny Potocki	Jerzy Marr

Pozatem biorą udział w obrazie: Legjony Polski, armja rosyjska, szlachta, szlachcianki i lud.

Rzecz dzieje się w roku 1811 i 1812 na Litwie.

23.701

PAN TADEUSZ!... Nie masz takich ust w całej Polsce, któreby nie wymówiły tej nazwy, nie masz takich oczu, któreby w zachwyceniu nie pogrążały się w tłumie postaci, wyczarowanych przez karty epopei mickiewiczowskiej, i nie tonęły potem olśnione w drogiem, nadniemeńskim, niespokojnym niebie wieszczą. Jak długa Polska i szeroka, nie znajdziesz w niej człowieka, któryby „Pana Tadeusza” nie uważał za swój poemat, które-muby „Pan Tadeusz” nie był nieskończenie bliski i drogi.

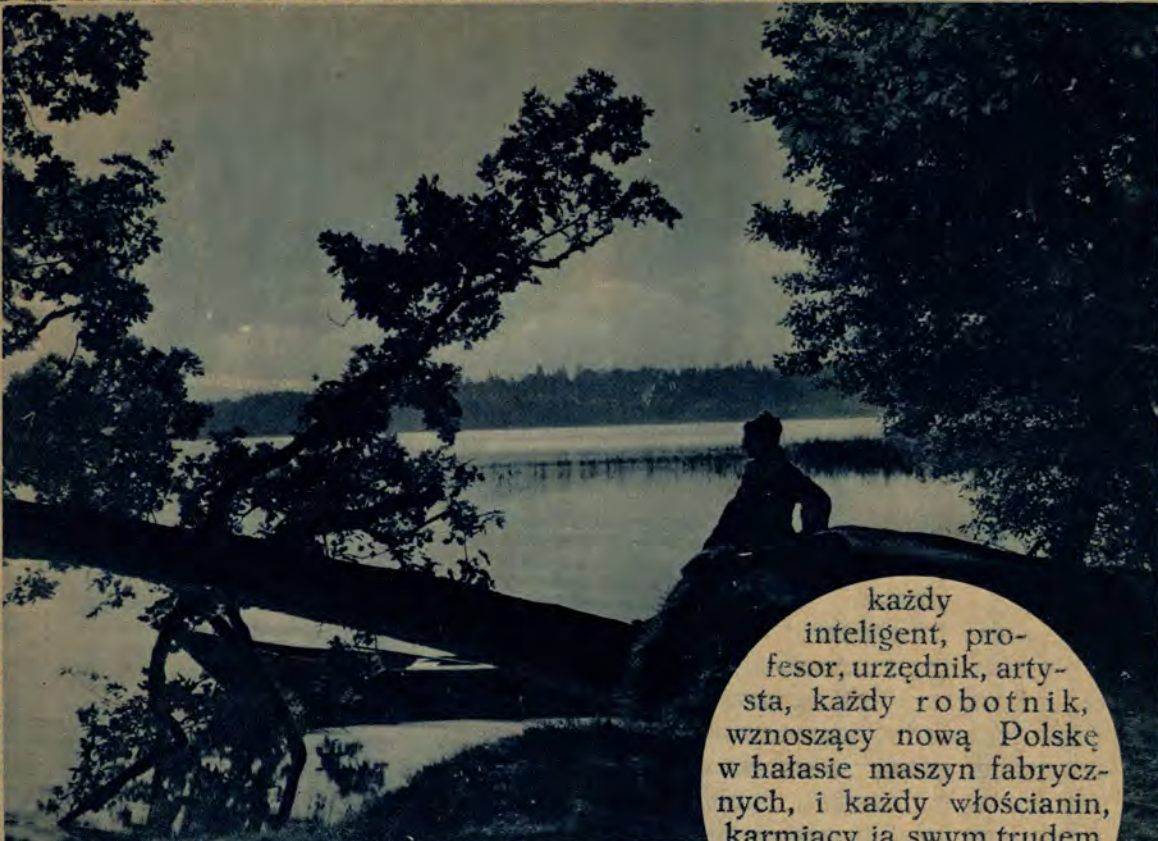
I może dlatego promienieją karty tego poematu takim niepokalanym blaskiem, że niejednokrotnie skapane zostały

we
izach tysięcy Po-
laków-emigrantów, roz-
sypanych po całej kuli
ziemskiej, że nieraz na nie „po-
lały się łyzy czyste, rześiste!!!“
Dlatego też trzeba było, by „Pan
Tadeusz“, żyjący w naszych ser-
cach, ożył także dla naszych o-
czu. Trzeba było, ażeby stało
się ciałem to słowo, któ-
rem tysiące karmiły
się jak chlebem.
Ażeby

każdy
inteligent, pro-
fesor, urzędnik, arty-
sta, każdy robotnik,
wznoszący nową Polskę
w hałasie maszyn fabrycz-
nych, i każdy włościanin,
karmiący ją swym trudem
ujrzał tę najpiękniejszą
wizję naszej Polski.
Wizję Polski,
po-

rwanej przez wielki wicher skrzydeł epopei napoleońskiej, epopei sławy i wolności, w których cieniu walka zaściankowej szlachty z jegrami moskiewskimi, jak ongiś walka garści Achajczyków z obrońcami Troi, dzięki genialnemu słowu i sercu wieszczu urasta do powagi symbolu, i sięga w nieśmiertelność.

Dlatego to może z taką niecierpliwością, z takim wzruszeniem oczekiwaliśmy wszyscy „Pana Tadeusza” na ekranie. Wygładziliśmy myślą tkliwą i miłosną każdą pauzę na litym łuckim pasie Podkomorzego

i pieściliśmy złote loki Zosi. Śledziliśmy krok za krokiem dzieje waśni pomiędzy rodem Sopliców i Horeszków i tęskniliśmy do tej chwili, gdy uciszy się ona w uścisku Tadeusza i Zosi. Uganialiśmy się w kniei za kosmatym księciem puszczy litewskich. Nie zabrakło nas w stubarnym, w sto par wijącym się polonizie, ani przy wesołym obrzędzie dożynków, ani wśród rozrywek grzybobrania. Potem przeżywalismy bohaterką tragedję Robaka, dzieje jego fatal-

nej miłości do Ewy, pięknej córki
Stolnika, — i płakaliśmy przy je-
go śmiertelnej spowiedzi.
Z panem Tadeuszem Soplicą
byliśmy w potrzebie wojennej u

boku generała Dąbrowskiego i „Napoleona“. A wreszcie wybuchnęliśmy wraz z ludem i bracią szlachtą entuzjazmem i wiewatami, gdy z rąk słonecznej Zosi i Tadeusza otrzymali chłopci uwłaszczenie.

I oto teraz ujrzymy to wszystko, czego z taką niecierpliwością oczekiwaliśmy, na ekranie. Podobnie jak Francuzi — „Joannę D’Arc“, podobnie jak Niemcy — „Nibelungów“, wskrzesiliśmy i my swoją epopeę narodową — „Pana Tadeusza“. Dzięki filmowi „Pan Tadeusz“ dotrze nawet tam, dokąd nie dotarł dotąd, by wzniecić wszędzie płomień najczystszej miłości Ojczyzny i bliźniego, by ukazać wszystkim ten obraz lat dawnych, którego porywy po latach wskrzeszone dały nam Polskę Niepodległą.

„O roku ów, kto ciebie widział w naszym kraju !!!...“

Własność na Polskę: **STARFILM** Warszawa, ul. Marszałkowska Nr. 125. - Eksploatacja na Małopolskę, Górny Śląsk i Wołyń:
Małopolskie Tow. Kinematograficzne **KOŁOS** Kraków, Mikołajska 32.
Rotograwjura Drukarni Narodowej w Krakowie, Wolska 19

F

23.701

